

Handläggare
Annsofie Sarenäs
Miljöstrateg
Bygg- och miljöförvaltningen
[0140-688 16](tel:0140-68816)
annsofie.sarenas@tranas.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på motion om att övergå till HVO100 eller annat fossilfritt bränsle för fossildrivna fordon och arbetsmaskiner

Förvaltningens förslag till beslut

att bifalla motionen då den ligger i linje med det av kommunfullmäktige prioriterade målet att minska koldioxidutsläppen.

Sammanfattning

En motion har kommit in till kommunfullmäktige där motionären Pelle Rosén, Miljöpartiet, förespråkar att Tranås kommun och dess bolag övergår till HVO100 i sina fordon och arbetsmaskiner istället för att använda diesel.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bifalls då den ligger i linje med kommunfullmäktiges prioriterade mål att minska koldioxidutsläppen samt med hänvisning till nedan undersökta områden.

Genom att köra på HVO100 (förnybar diesel) minskas utsläppen med över 90 procent jämfört med fossil diesel. Utsläppen av kväveoxid och partiklar är desamma vid förbränning av förnybar diesel som vid förbränning av fossil diesel.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har undersökt möjligheten att använda HVO100 till sin maskinpark. Gatuavdelningens maskinpark (finns även på VA- och avfallsavdelningen, parkavdelningen samt kultur- och fritidsförvaltningen) har fått godkänt från de flesta märken att använda HVO100.

När det gäller upphandlade bränslen har kommunen avtal för fossil diesel/bensin och HVO100, både stationstankning och drivmedel i bulk (egen tank). Kommunen har 1,41 kr rabatt/liter på Circle K:s listpris på HVO100, och 1,38 kr rabatt/liter på listpriset på diesel. Priserna varierar som för allt drivmedel. HVO100 kostar 2 - 2,50 kr litern mer än diesel vilket kan bero på tillverkningskostnader, skatter och andra ekonomiska faktorer.

Beskrivning av ärendet

Pelle Rosén i Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion om att Tranås

kommun och de kommunala bolagen ska övergå till HVO100 eller annat fossilfritt bränsle.

Palle Rosén yrkar:

- att** Tranås kommun om möjligt övergår till HVO100 eller annat fossilfritt bränsle för sina fossildrivna fordon samt arbetsmaskiner.
- att** vid inköp av nya fordon och arbetsmaskiner skall hänsyn tas till våra hållbarhetsstrategier och i första hand välja alternativ utan fossila bränslen.
- att** om det inte finns alternativ drift för fordonen säkerställer att det går att driva på HVO100 eller annat fossilfritt bränsle för fossildrivna fordon samt arbetsmaskiner vid inköp.
- att** vi i ägardirektiven för våra kommunala bolag skriver in att övergång till HVO100 eller annat fossilfritt bränsle för sina fossildrivna fordon samt arbetsmaskiner och att vid inköp av nya fordon och arbetsredskap skall hänsyn tas till våra hållbarhetsstrategier och i första hand välja alternativ utan fossila bränslen.

Kommunfullmäktige har remitterat motionen till kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att motionen bifalls då förslagen ligger i linje med det av kommunfullmäktige prioriterade målet att minska koldioxidutsläppen. Tranås ekologiska hållbarhetsstrategi tar upp koldioxidutsläppen som en viktig del att arbeta för. Varje år behöver hela geografiska Tranås kommun minska sina koldioxidutsläpp med 12 – 15 procent.

Genom att köra på HVO100 minskas utsläppen med 90 procent jämfört med fossil diesel. Utsläppen av kväveoxid och partiklar är desamma vid förbränning av förnybar diesel som vid förbränning av fossil diesel. HVO100, som är en förnybar diesel, är tillverkad av växt- och djurfetter. Enligt olika studier och tillverkare kan HVO100 minska koldioxidutsläppen med upp till 90 procent jämfört med fossil diesel, beroende på råvaran som används för att tillverka HVO100.

Traditionell diesel genererar ca 2,66 kg koldioxid per liter förbränd diesel. Detta inkluderar både de direkta utsläppen och de indirekta från produktion och distribution. Tranås kommun förbrukade 37 000 liter diesel 2023 vilket genererade 98 420 kg koldioxidutsläpp till atmosfären. Om kommunen istället hade använt HVO100 så hade utsläppet blivit 9 842 kg koldioxid. Tranås kommun hade då minskat utsläppen med 88 578 kg koldioxid. HVO100 har en kemisk sammansättning som liknar fossil diesel. HVO100 skiljer sig åt från andra biodrivmedel genom sin kemiska sammansättning, prestanda i

kallt klimat och lagringsegenskaper. Den kemiska likheten gör att HVO100 kan användas i alla dieselmotorer upp till en koncentration på 100 procent, eller så kan det blandas i valfritt förhållande med fossil diesel. Den ger alltså ingen alg tillväxt i tanken.

Förslaget om bifall bygger på samhällsbyggnadsförvaltningens undersökning att byta bränsle i sina arbetsmaskiner, upphandlingsavdelningens information om kostnader och att räddningstjänstens fordon går att köra på HVO100.

Fordon

Samhällsbyggnadsförvaltningen har undersökt möjligheten att använda HVO100 till sin maskinpark. Gatuavdelningens maskinpark (finns även på VA- och avfallsavdelningen, parkavdelningen samt kultur- och fritidsförvaltningen) har fått godkänt från de flesta märken att använda HVO100.

Räddningstjänstens nyare dieseldrivna fordon, tillverkade efter 2010, är godkända för HVO100. Av utryckningsfordonen är det hävaren samt den äldre släckenheten som inte är godkända att köra på HVO100, men dessa har mycket kort körsträcka/år.

När det gäller upphandlade bränslen har kommunen avtal för fossil diesel/bensin och HVO100, både stationstankning och drivmedel i bulk (egen tank).

Kommunen har 1,41 kr rabatt/liter på Circle K:s listpris på HVO100, och 1,38 kr rabatt/liter på listpriset på diesel. Priserna varierar som för allt drivmedel. HVO pendlar mellan 2 kr-2,50 kr/liter mer än för diesel.

Räkneexempel

Fall 1. Prisskillnad för 500 liter.

Fall 2. Räknat på de 37 000 liter diesel kommunen tankade för på Cirkel K under 2023. Utifrån en skillnad på 2 kr på diesel/HVO.

Fall 3. Räknat på 37 000 liter och dagspriset på diesel/HVO 2024-09-25

	Kostnad Diesel			Prisskillnad
1.	500 liter	x 17 sek/l	= 8500 kr	
2.	37 000 liter	x 17 sek/l	= 629 000 kr	
3.	37 000 liter	x 17,09 sek/l	= 632 330 kr	
Kostnad HVO				
1.	500 liter	x 19 sek/l	= 9500 kr	1000 kr dyrare
2.	37 000 liter	x 19 sek/l	= 703 000 kr	74 000 kr dyrare
3.	37 000 liter	x 19,64 sek/l	= 726 680 kr	94 350 kr dyrare

Att skapa en riktlinje för inköp av arbetsfordon med fokus på att använda HVO100 eller annat fossilfritt bränsle är ett viktigt steg för att minska

miljöpåverkan och främja hållbarhet. Riktlinjen kommer att underlätta för inköpare i verksamheterna att välja rätt arbetsfordon.

Beredskap

Då lagringstiden för HVO100 är liknande som för blankdiesel är det även bra ur beredskapssynpunkt, HVO100 som lagrats tolv år har fortfarande visat mycket hög kvalitet och funktionalitet. Lagringsrekommendationen är liksom för blankdiesel att vid längre lagring än ett år utan användning kontrollera tanken så att det inte blivit fukt i tanken. Tankar bör vid lång lagring även för HVO100 vara fyllda för att undvika kondensbildning.

Till bränsletankar utan omsättning är det viktigt att säkerställa att det inte innehåller FAME (som då är godkänt att ha upp till 7 procent i HVO100). Det innebär att tankar som enbart är anslutna till reservkraft inte ska innehålla FAME, men tanken på räddningstjänsten och samhällsbyggnadsförvaltningen som omsätts naturligt kan ha vanlig HVO100 då den omsätts genom att fordon tankas.

<https://drivkraftsverige.se/wp-content/uploads/2023/11/DS-Dieselbransle-till-reservkraftverk-2023.pdf>

Omvärldsanalys

Vetlanda kommun har gått över till HVO100 både i sina tunga fordon och i de arbetsmaskiner där det fungerar.

Sävsjö kommun har under 2024 köpt in endast HVO100 till sin egen tank. Detta innebär att samtliga fordon/maskiner som tankas med diesel i deras tank är uteslutande HVO100. I stort sett har de HVO100 till allt förutom i kransorterna där de inte levererar HVO100. Detta förekommer inte ofta utan är relaterat till exempelvis sandupptagningen på våren eller lövupptagningen på hösten.

Samråd

Samråd har skett med samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsgruppen.

Ekonomi

Räkneexemplet ovan visar att HVO100 medför en något högre kostnad jämfört med fossil diesel. Prisskillnaden ligger på cirka 2–2,50 kronor per liter. För kommunen innebär detta en total merkostnad på knappt 100 000 kronor. Det är dock viktigt att notera att koldioxidutsläppen kan minska med 80–90 procent vilket innebär en betydande klimatvinst.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen
Kommunfullmäktige 2024-06-10 § 110
Motion 2024-04-09

Beslutet skickas till

Diariet
Motionären
Miljöstrateg

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Maria Blomberg
Kanslichef